

sklopu posjeta Plitvičkim jezerima, Spomen-domu VI. ličke divizije »Nikola Tesla« i drugim mjestima.

ABSTRACT

The Memorial Museum of the Yugoslav National Hero Rade Končar in Končar's Country.

S. Kolar

The Memorial Museum of the Yugoslav National Hero Rade Končar in Končar's Country, and in his own home, was re-opened for the public in 1985, after the restoration of the house. The authentic display of the category A memorial house, stands out because of its exhibits, which are divided into a biographical and an ethnographic part. The selection of material and the display has been realized on the basis of new information acquired on Rade Končar. The author of the exhibition is Sonja Kolar, curator of the Museum of the Revolution of the People of Croatia in Zagreb, under whose auspices the memorial museum is organized.

Memorijalna zbirka »Heroji Slobodnice« u Slobodnici

Ivan Jelić

Muzej radničkog i NOP-a za Slavoniju i Baranju, Slavonski Brod

Primljeno: 10. 12. 1985.

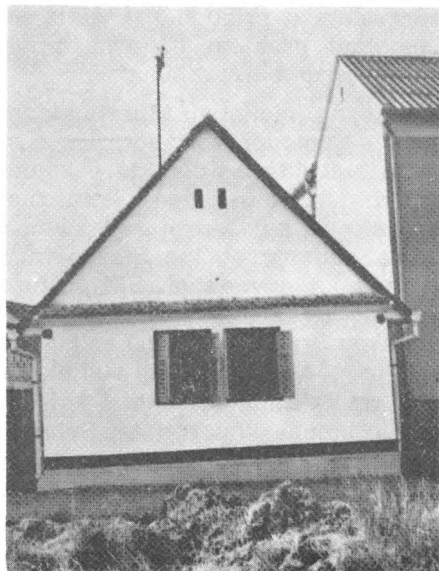
Muzej radničkog i NOP-a za Slavoniju i Baranju u Slavonskom Brodu za Dan borca 1985. godine postavio je memorijalnu zbirku »Heroji Slobodnice«, u selu nadaleko od Broda. Izložba je smještena u kući Ivana Senjuka-Ujaka, jednog od narodnih heroja Slobodnice. Ova tipična slavonska kuća s početka ovog stoljeća obnovljena je u prvobitnom obliku i po projektu Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture iz Osijeka. Do realizacije izložbe i obnove objekta došlo je na inicijativu Općinskog odbora SUBNOR-a i SIZ-a kulture Slavonski Brod. Autor scenarija izložbe je Krešimir Šimić, kustos ovog Muzeja, a njenog etnografskog dijela Zvonimir Toldi, kustos Muzeja Brodskog Posavlja. Likovno rješenje dao je Frane Delalle, akademski slikar iz Beograda. Uz izložbu je tiskan i katalog na vrlo kvalitetnom papiru (32 stranice s omotom, u nakladi od 1000 primjeka) bogato ilustriran fotografija-

ma s iscrpnim biografskim podacima o četvorici narodnih heroja. Okosnicu sadržaja izložbe čini prikaz revolucionarnog rada i života četvorice narodnih heroja iz Slobodnice: Mike Babića (strijeljale ga ustaše 1941), Stjepana Sekulića (poginuo 1944), Ivana Senjuka (umro od zadobivenih rana 1944) i Stjepana Funarića (umro 1979) ali je u osnovnim crtama prikazan i razvoj NOP-a (1941—1945) u ovom selu. Osim četiriju narodnih heroja, Slobodnica je dala i osam nosilaca Partizanske spomenice 1941. a ukupno je u NOR-u iz ovog sela (koje je uoči rata brojalo svega oko 1000 stanovnika) sudjelovalo oko 80 boraca. Već ovaj podatak uputio je autora da izložbu tematski proširi, što je metodologijski ispravan postupak.

Osim fotografija, uvodnih i popratnih legendi i ostalog slikovno-dokumentarnog materijala, izloženi su i neki osobni predmeti (šah, oružje, ordenje) u prikladnim staklenim vitrinama. Ukupna izložbena površina iznosi oko 150 m² s više od 100 izložaka eksponiranih na panele i u vitrinama.

Stalni je postav upotpunjen karakterističnim etnografskim izlošcima -dijelovima nekadašnjeg namještaja, ukrasnim predmetima enterijera i slično — koji ga osvježavaju crtavajući atmosferu vremena u kojem su bili dio svakodnevnice jedne prosječne seljačke slavonske kuće.

Kuća Ivana Senjuka Ujaka u Slobodnici

Pitanje nadzora i vođenja memorijalne zbirke u Slobodnici riješit će se na sličan način kao i za zbirku u Kindrovu, putem samoupravnog sporazuma čija je izrada u toku.

ABSTRACT

The memorial collection »The National Heroes of Slobodnica«

I. Jelić

In 1985 the Museum of the Workers' Movement and the National Liberation Movement of Slavonia and Baranja in Slavonki Brod set up a commemorative collection under the title The National Heroes of Slobodnica in the village of Slobodnica by Slavonki Brod. The main structure of the exhibition consists of the presentation of the revolutionary works and lives of four national heroes from Slobodnica. The permanent display has been enriched by ethnographic exhibits.

Stalna izložba — Memorijalna zbirka u Kindrovu

Ivan Jelić

Muzej radničkog i NOP-a za Slavoniju i Baranju, Slavonski Brod

Primljeno: 10. 12. 1985.

U povodu četrdesete obljetnice oslobodjenja, 14. travnja 1985. g. u selu Kindrovu (desetak kilometara od Slavonskog Broda) otvorena je stalna izložba o razvoju narodne vlasti na području bivšeg kotara Brod. Inicijativu za postavljanje ove izložbe dale su društveno-političke organizacije grada povjerivši Muzeju radničkog i NOP-a za Slavoniju i Baranju u Slavonskom Brodu izradu scenarija i realizaciju postava. Stalni postav ove memorijalne zbirke nalazi se u zgradi bivše škole (građena je 1913) koja je renovirana u izvornom vanjskom obliku i rasporedu unutrašnjeg prostora. Izložba je smještena u prostorijama nekadašnjeg učiteljskog stana, dok je učionica osposobljena za opće potrebe društvenog života sela. Jedna od prostorija predviđena je za manje prigodne izložbe, prvenstveno namijenjene učenicima osnovnih i srednjih škola.

Ukupna izložbena površina, zidna i prozorska, iznosi oko 130 m² a izložbeni materijal čine fotografije,

Zgrada u kojoj je Memorijalna zbirka Kindrovo u Kindrovu

dokumenti, legende, grafikoni, karte. Tu se nalazi i manji broj trodimenzionalnih eksponata, oružja i dijelova partizanske opreme i originalni brošura i letaka iz fundusa Muzeja. Plošni eksponati kaširani su na panoe, fotoplatnima su popunjene prozorske površine a trodimenzionalni predmeti postavljeni u tri manje staklom zaštićene vitrine. Poseban vizualni akcent izložbi daju panoji, njihov dizajn koji izlazi iz okvira klasičnog i uobičajenog za postavljanje ovakvih muzejskih izložbi. Većih dimenzija i različitog oblika, panoji potenciraju monumentalnost i dinamičnost. Autor likovnog rješenja, dakle i dizajna panoa, dugogodišnji je suradnik ovog Muzeja, Frane Delalle, akademski slikar iz Beograda.

Uz izložbu tiskan je i reprezentativni katalog u nakladi od 1000 primjereka.

Osobito važnim smatramo istaknuti način na koji je ova izložba realizirana i za malo selo (broji svega oko 150 stanovnika) Kindrovo. Prvo, u realizaciji ove zbirke, čemu je prethodilo temeljito vanjsko i unutrašnje uređenje objekta, sudjelovalo je nekoliko relevantnih činilaca (društveno-političke i radne organizacije kao i SIZ kulture) na razini općine Slavonski Brod. Među njima i Muzej koji je, uz svoj zadatak — postavljanje izložbe — adekvatno sudjelovao i u ostalim pripremama koje su prethodile ostva-

renju tog primarnog cilja, na primjer da se prilikom renoviranja objekta u potpunosti poštuje njegov izvorni oblik. Drugo, uređenjem objekta i postavljanjem izložbe ubrzana je izgradnja komunalnih objekata, prije svega asfaltirane ceste do sela koja je do tada bila samo u planovima.

Navođenjem ovih činjenica želi se istaknuti da muzejska izložba, pored svojeg pedagoško-didaktičkog i povijesnog značenja, može biti i u funkciji praktične općedruštvene potrebe.

Nije suvišno spomenuti način kojim je ostvaren nadzor nad zbirkom s obzirom da imamo čest slučaj da se izložba postavi za određenu nezdravičarsku prigodu a kasnije se ispostavi problem osnovne brige oko njenog održavanja.

Naime, na inicijativu Muzeja sklopljen je Samoupravni sporazum o održavanju čitavog objekta u kojem je zbirka postavljena. Potpisnici sporazuma su: Muzej radničkog i NOP, Skupština općine, Služba društvenog knjigovodstva, SIZ kulture i osnovnog obrazovanja (svi iz Slavenskog Broda) i Mjesna zajednica Kindrovo, svi oni koji su sudjelovali u revitalizaciji objekta i koji ga u bilo kojem vidu koriste. Svi potpisnici SAS-a određenim postotkom sudjeluju u financiranju održavanja objekta i amortizaciji s time da cjelokupnu brigu o potrebama teh-

ničke prirode vodi Muzej u čijem se vlasništvu (gruntovno regulirano) objekt i nalazi.

Jedna od inicijativa Muzeja, koja je prihvaćena i financijski podržana od strane SIZ-a kulture, jest da se u ovom atraktivnom prostoru, pored manjih izložbi, održavaju i drugi programi koji bi cjelokupan objekt oživotvorili a izložbu činili stalno aktualnom.

ABSTRACT

The permanent exhibition in Kindrovo.

I. Jelić

The permanent exhibition about the development of the people's authority in the area of the former district of Brod has been set up in the renovated school building of 1931, in the village of Kindrovo. It opened in April 1985. The display was realized by the curators of the Museum of the Workers' Movement and the National Liberation Movement of Slavonia and Baranja in Slavonski Brod.

Razstava ob 40-letnici osvoboditve in zmage nad fašizmom (1941 — 1948) v Muzeju ljudske revolucije Slovenije u Ljubljani

Marjeta Mikuš

Muzej ljudske revolucije Slovenije, Ljubljana

Primljeno: 9. 10. 1985.

V prostorih Muzeja ljudske revolucije Slovenije v Cekinovem gradu v Ljubljani 24. aprila 1985. je bila otvoritev razstave posvečene 40-letnici osvoboditve in zmage nad fašizmom.

Priprava take razstave terja od muzealca oz. avtorja razstave določene zahteve: pripraviti razstavo, ki bo zanimiva za vse obiskovalce, pripraviti razstavo, ki bo upoštevala časovni odmik oz. zgodovinski pogled in ne nazadnje prikazati tudi 40-letno delo Muzeja.

Ker je, na žalost, nemalokrat ustaljena praksa v muzejih pripraviti razstavo že kar šablonsko, stereotipno z menjavanjem obrabljenih, prevečkrat vidjenih fotografij, kseroksov dokumentov in suhoparnih komentarjev, je priprava malo dru-